

NR 12 • 17. JUUNI 2009

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA HÄÄLEKANDJA, ASUTATUD 1925. AASTAL

Kaubanduskoja Tenniseturniir

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldas 30. mail Pärnu kesklinna tennisväljakutel juba 13. korda tenniseturniiri. Pisut eelarvamusi tekitav järjekorranumber korraldajatele takistusi ei seadnud, vastupidi. Osales 42 Koja liikmesettevõtte esindajast tennisemeharrastajat, mitmed neist on turniiril osalenud alates esimesest Koja turniirist 1997. aastal. Turniir läks igati korda – esimene suurepäraselt suvine nädalalõpp, tore seltskond ja nauditav mäng röömustasid osalejaid ning pealtvaatajaid.

Võistlus viidi läbi „igamehe paarismängu“ süsteemis, paarid loositi kohapeal ning tugevusgrupid moodustati eelregistreerunud mängijate seniste tennisetulemuste põhjal Eesti Tennisliidu eksperdi ja harrastusliigade korraldaja Toomas Kuuda poolt.

Turniiri võitjateks tulid **Raivo Koitel** (Koitel Patendi- ja Kaubamärgibüroo) ja **Toomas Kuuda** (Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Pärnu esindus). Finaalikohtumises olid võitjad üle paarist **Martin Villig** (CSA Partners OÜ) ja **Toomas Kornet** (Semetron AS). Kolmanda koha saavutasid **Aso Koris** (Aska Paber OÜ) ja **Andre Krull** (Webmedia AS). Lohuturniiri võit kuulus paarile **Tõnis Kuk** (Bochako Eesti OÜ)/**Indrek Raig** (Eesti Post AS).

Võitjad: Toomas Kuuda (vasakul) ja Raivo Koitel. ►

TÄNA LEHES:

- Haigushüvitiste maksimisest
- Mittetulundusühingute seaduse muudatustest
- EORI number 1. juulist kohustuslik!
- Koja teenused aitavad eksportida ja koostööd teha
- Välisministeerium vastab: ehitusturg

▲ Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatus pidas 28. mail uue koosseisu esimese juhatuse istungi ning pakkus Eesti Vabariigi Presidendile traditsioonilise lõuna. Lõunalaua vestluse põhiteemad olid majanduskriis ja sisepoliitiline olukord. Eraldi käsitleti ka devalveerimise ja maksutemaatikat. Lõuna lõpus nenditi, et majanduskriisi situatsioonis on vajadus selliste kohtumiste järele, kus ettevõtjate seisukohti kuulatakse, suurem.

▼ Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldas 30. mail Pärnu kesklinna tenniseväljakutel juba 13. korda tennise-turniiri. Turniir läks igati korda – esimene suurepäraselt suvine nädalalõpp, tore seltskond ja nauditav mäng rõõmustasid osalejaid ning pealtvaatajaid.

Tenniseturniiri toetasid Silberauto, Estonian Air, Reval Hotels, Strand SPA & Konverentsihotell, Dermoshop, Firmakink, Tele2, Paulig ja Saku.

SIIM RAIE
Peadirektor

Ettevõtlus arvudes

Igal kevadel oleme küsinud Maksu- ja Tolliametilt andmeid eelmisel aastal maksu-deklaratsioone esitanud ettevõtete kohta ja seda infot ka Koja liikmetega jaganud.

Möödunud, 2008. aasta andmed ja tulemused suuri muudatusi Eesti ettevõtluse struktuuris kaasa ei toonud. Tegutsevate äriühingute – pean silmas neid, kes annavad tööd vähemalt ühele inimesele ja kes deklareerivad nullist suuremat tulu, arv oli pea sama, mis 2007. aasta deklaratsioonid põhjal ehk ligi 45 000. Nagu varemgi, moodustavad suurima osa (80,8%) neist mikroettevõtted – äriühingud, kus on palgal vähem kui 10 inimest. Need ettevõtted annavad tööd pea veerandile erasektoris töötavale inimesele. Üleüldse jaotub tööhõive mikro-, väike-, kesk- ja suurettevõtete vahel veerandike kaupa üsna ühtlaselt. Millised saavad olema hõive näitajad käesoleval aastal ja kas senine tasakaal säilib, näitavad järgmise kevade numbrid.

Keskmine Eesti ettevõtte

Iga ettevõtte on omapärane loomisest alates nagu iga inimenegi. Keskmiised on olemas vaid matemaatilisel. Kel soov aga ennast keskmisega võrrelda, siis peab teadma, et statistiliselt keskmises Eesti firmas töötas mullu 11,4 inimest ja käive oli 18,9 miljonit krooni. Keskmine käive muutub oluliselt, kui välja

arvata 188 suurettevõtte käibed. VKEde (väike- ja keskettevõtete) keskmine käive oli 14,2 mln krooni.

Tegutsevate ettevõtete kõrval oleme alati jälginud ka äriühinguid, kus küll ei tööta ühtegi inimest, kuid millel on käive – see tähendab, et need on loodud kas varade juhtimiseks või siis on tehingu vormiks. Nende arv on aastaga veidi kasvanud ja ületab 12 500. Peaaegu pooled neist on äriteenuste valdkonnas.

Eksport

Ülioluline number Eesti majandusele hinnangut andes on eksportööride arv. 2008. aastal kasvas

2008. aasta andmed ja tulemused suuri muudatusi Eesti ettevõtluse struktuuris kaasa ei toonud. Tegutsevate äriühingute arv oli pea sama, mis 2007. aasta deklaratsioonid põhjal ehk ligi 45 000.

piiriüleseid tehinguid sooritanud ettevõtete arv pea 400 võrra 7900-ni, mis moodustab 17,5% kõikidest tegutsevatest ettevõtetest. Ka eksportööride hulgas on arvuliselt kõige rohkem väikeettevõtteid, kuid eksportikäibeid võrreldes on järele ots

loomulikult suuremate firmade käes. Liites kokku eksportööridest suurettevõtted (188-st 111 ekspordivad) ja keskmise suurusega eksportöörid (689 ettevõtet) ehk 800 Eesti suuremat eksportööri, siis selgub, et need annavad 66,3% kogueksportidist. Pea 2/3 kogu rahast, mis riiki läbi ekspordi sisse tuleb on nende ettevõtete kanda. Loomulikult osaleb suur hulk väiksemaid ettevõtteid läbi koostöö suurematega selle raha teenimisel ja annavad oma panuse väliskaubandusdefitsiidi vähendamisse. Tänaes majandussituatsioonis tuleks rõhutada, et iga eksportöör on kulla hinnas.

live

Kuigi majanduse jahtumise märke oli Eestis näha juba 2007 ja tunda 2008. aastal, siis uute ettevõtete loomisest suurt langust ei olnud. Loodi üle 5000 uue äriühingu ja likvideerimisele läks veidi üle 1000, seega oli ettevõtete iive positiivne. 2009. aasta esimesed kuud on aga kaasa toonud senisest oluliselt kõrgema pankrottide ja likvideerimiste laine. Seetõttu on senisest veelgi olulisem ettevõtlikkuse edendamise ühiskonnas laiemalt ja ettevõtlushariduse jõudmine kõikidesse koolidesse ja õppevormidesse. **TI**

Sisukord

Juhtkiri	
Ettevõtlus arvudes	3
Seadusandlus	
Veelkord haigushüvitiste maksmisest pärast 1. juulit	5
Mittetulundusühingute seaduse muudatused jõustuvad 1. juulist	7
Koja gallupid	8
Väliskaubandus	
EORI number on väliskaubandusega tegelevale ettevõtjale 1. juulist kohustuslik	9
Tagasivaade	
Äriviisidil Soomes	11
Koja teenused	
Meie teenused aitavad eksportida ja koostööd teha	12
Välisministeerium vastab	13
Etikett	
Kutse ja peo eest tänamine	14
Innovatsiooniveerg	
Innovaatiline kohaturundus Eestis	16
Euroopa uudised	17

Kalender

15.-19. juuni	Äriviisit Kiievisse ja Dnepropetrovskisse Viive Raid • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee
18.-19. juuni	Eksporditurunduse koolitus Raadimõisa hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartu vald) – 2. osa Julia Malev • Tel: 604 0082 • E-post: julia@koda.ee
18. juuni	Infopäev „Uus töölepinguseadus” vene keeles Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee Marju Männik • Tel: 604 0079 • E-post: marju.mannik@koda.ee
19. juuni	Öko-innovatsiooni rahastamisvõimaluste infopäev Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Vaibla • Tel: 604 0080 • E-post: kati.vaibla@koda.ee
29. august	Ärihooaja 2009/2010 avamine KUMU sisehoovis (Weizenbergi 34 / Valge 1, Tallinn) Annika Eesmaa • Tel: 604 0094 • E-post: annika@koda.ee
24. september	Seminar „Sihtturg – Leedu” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Viive Raid • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee
Juunist detsembrini	„Mentoripõhine e-õpe” – tasuta ID-kaardi koolitus Toimumiskoht ja aeg vastavalt tellija soovile. Läbiviija BCS Koolitus. Piret Elm • Tel: 699 8155 • E-post: Piret.Elm@bcs.ee Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0081 • Kölni messid • Tel: 604 0082 • Stockholmi messid
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised • raamatukogu

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • liikmesuhted • avalikud suhted • Tel: 604 0085
Teataja toimetis • toimetaja Kadri Liimal • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

MAIT PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna juhataja

Veelkord haigushüvitiste maksmisest pärast 1. juulit

Kuigi oleme töövõimetushüvitistega seonduvaid muudatusi juba varasemates Teatajates tutvustanud, kordame ka sel korral olulisemaid teemasid, mida alates 1. juulist sellega seoses arvestada tuleb.

1. juulist 2009 muutuv haigus- hüvitiste maksmise kord rakendub haiguslehtedele, mille töövabastuse algus on 1. juuli 2009 või hiljem. Kõikide varasema algusega töövabastuste puhul tuleb lähtuda ka varasematest reeglitest (hüvitist maksab haigekassa).

Peamised muudatused haigushüvitise maksmisel alates juulist:

- haigushüvitist hakatakse kindlustatule maksuma alates haigestumise või vigastuse 4. päevast (praegu makstakse alates 2. päevast);
- haigestumise või vigastuse 4. päevast 8. päevani maksab haigushüvitist tööandja 80% töötaja keskmisest töötasust;
- alates haigestumise või vigastuse 9. päevast maksab haigushüvitist haigekassa;
- tööandja ei pea hüvitist maksuma siis, kui töövabastuse põhjusteks on (sulgudes on toodud töövabastuse põhjuse numbriline kood vastavalt määrusele): kutseshaigus (2), tööõnnetus (5), tööõnnetus liikluses (6), tööõnnetuse tagajärjel tekkinud tüsistus/haigestumine (7), vigastus riigi või ühiskonna huvide kaitsmisel ja kuriteo tõkestamisel (8), kergemale tööle viimine

(17) ning haigestumine või vigastus raseduse ajal (19). Sellistel puhkudel maksab haigushüvitist alates 2. päevast jätkuvalt haigekassa vastavalt enne 1. juulit 2009 kehtinud korrale ja määrades.

Tabelis 1 (vt lk 6) on toodud info enamlevinud hüvitiste liikidest ja suurusest, mida haigekassa või osaliselt ka tööandja maksavad.

Muudatused töövõimetustelehtede esitamises

Nagu oleme ka varem kirjutanud, säilib töötajal alates 1. juulist kohustus esitada töövõimetustelehed tööandjale ning samuti säilivad suures osas tööandja kohutused edastada need edasi haigekassale.

Tööandja esitab haigekassale kõik temale esitatud kindlustatud isiku hoolduslehe, sünnituslehe ja lapsendamislehe originaalid ning kõik esitatud haiguslehtede koopiad.

Haigekassale esitab tööandja kõik temale esitatud kindlustatud isiku hoolduslehe, sünnituslehe ja lapsendamislehe originaalid ning kõik esitatud haiguslehtede koopiad. Seega täidab tööandja haiguslehe

vastavad osad pärast töötajalt haiguslehe saamist, teeb sellest koopia ning edastab koopia tavapärasel viisil haigekassale. Kõik vajalikud dokumendid koos töövõimetustelehe saattekirjaga tuleb esitada haigekassa piirkondlikule osakonnale jätkuvalt seitsme kalendripäeva jooksul arvates töötajalt töövõimetustelehe saamise päevast.

Üheks muudatuseks on, et kui kindlustatul on mitu tööandjat, annab arst isikule nii mitu sama numbriga töövõimetustelehte, kui palju on kindlustatud isikul tööandjaid. Iga tööandja jätab tema poolt väljamakstavate haiguslehtede originaalid alates juulist endale ja esitab haigekassale nendest lehtedest koopiad, kuhu teeb nõuetekohased kanded. Haigekassa sõnul on kõikide haiguslehtede (sh kuni 8 päeva kestvate, mille alusel tööandja on ise hüvitist maksanud) haigekassale esitamine kohustuslik, sest järglehtede maksmisel lähtub haigekassa esmaste lehtede kannetest. Samuti on jätkuvalt vaja pidada riiklikku haigushüvitiste statistikat (sh lehtede ja haiguspäevade kasutamine) ning teostada haigushüvitiste põhjendatuse järelevalet. Seega esitab tööandja töövõimetustelehe või selle koopia koos töövõimetustelehe saattekirja

ja muude vajalike dokumentidega haigekassa piirkondlikule osakonnale seitsme kalendripäeva jooksul arvates kindlustatud isikult töövõimetustelehe saamise päevast järgmiselt:

- kindlustatud isiku hoolduslehe, sünnituslehe ja lapsendamislehe originaali,
- haiguslehe originaali juhul, kui haigusleht ei kuulu väljamaksmisele tööandja poolt,
- kõigi tööandja poolt väljamakstavate haiguslehtede koopiad.

(Töövõimetustelehe liikumisest vt ka joonist 1 lk 6.)

Väljamakstav haigushüvitist maksumaksustatakse tulumaksuga

Kuna haigushüvitised on ikkagi isiku tuluks, maksumaksustatakse tulumaksuseadusesse tehtud muudatuste kohaselt tulumaksuga ka tööandja makstav haigushüvitist. Seega käsitletakse haigushüvitist kui tavapäraselt töötaja tulu, millelt tuleb tulumaks tööandjal kinni pidada. Sotsiaalmaksu tööandja poolt tasutud haigushüvitistelt maksuma ei pea, kui hüvitist ei ületa 80% töötaja või teenistuja keskmisest palgast ehk hüvitist peab vastama seadusest tulenevale hüvitamiskohustusele. **T**

Tabel 1

Hüvitise määramise ja maksmise kestvus ning hüvitise protsent kalendripäeva keskmisest tulust

(Allikas: www.haigekassa.ee)

Töövabastuse põhjus	Lehe tüüp	%	Mitmendast päevast makstakse hüvitist	Hüvitist makstakse	Alates 01.07.2009
Haigestumine	Haigusleht	80	Esmane leht teisest päevast, järgnev leht esimesest päevast	Kuni 182 päeva (tuberkuloosi korral kuni 240 päeva)	Tööandja maksab haigestumise 4. päevast kuni 8. päevani. Haigekassa maksab alates 9. päevast
Kutsehaigestumine	Haigusleht	100	Esmane leht teisest päevast, järgnev leht esimesest päevast	Kuni 182 päeva	
Olmevigastus, liiklusvigastus	Haigusleht	80	Esmane leht teisest päevast, järgnev leht esimesest päevast	Kuni 182 päeva	Tööandja maksab haigestumise 4. päevast kuni 8. päevani. Haigekassa maksab alates 9. päevast
Tööõnnetus	Haigusleht	100	Esmane leht teisest päevast, järgnev leht esimesest päevast	Kuni 182 päeva	
Tööõnnetuse tagajärjel tekkinud tüsistus või haigestumine	Haigusleht	100	Esmane leht teisest päevast, järgnev leht esimesest päevast	Kuni 182 päeva	
Haige perekonnaliikme põetamine kodus	Hooldusleht	80	Esimesest päevast	Kuni 7 päeva	
Haigestumine või vigastus raseduse ajal	Haigusleht	80	Esmane leht teisest päevast, järgnev leht esimesest päevast	Kuni 182 päeva	Hakkab kehtima alates 01.07.2009
Alla 12-aastase lapse põetamine	Hooldusleht	100 kodus, 80 haiglas	Esimesest päevast	Kuni 14 päeva	
Rasedus- ja sünnituspuhkus	Sünnitusleht	100	Esimesest päevast	140 päeva, lisa 14 päeva	Võimalik sünnitushüvitist saada kuni 140 päeva
Üleviimine teisele tööle	Haigusleht	80 või palga vahe	Esimesest päevast, millal asuti kergemale tööle või uuele ametikohale	Haiguse korral kuni 60 päeva, raseduse korral kuni rasedus- ja sünnituspuhkuseni	Võimalik hüvitist saada ainult raseduse korral kuni rasedus- ja sünnituspuhkuseni

Joonis 1**Töövõimetuslehe liikumine**

(Allikas: „Töövõimetuslehe registreerimise ja väljaandmise tingimused ja kord ning töövõimetuslehe vormid“ muutmise eelnõu seletuskiri)

ARST

Väljastab kindlustatule nii mitu haiguslehte kui palju on kindlustatul tööandjad.

TVL andmisel kindlustatud isikule, edastab selle andmed x-tee kaudu ka haigekassale. X-tee lahendused arstidele jõustuvad eeldatavalt 1. oktoobril 2009.

KINDLUSTATU

Märgib lehele konto andmed ning allkirjastab lehe ja edastab tööandjale.

TÖÖANDJA

Kui on tegemist esmase haiguslehega, siis maksab töötajale hüvitist haigestumise 4. kuni 8. päevani; Teeb haiguslehest koopia, teeb sellele vajalikud kanded ning edastab koos saatekirjaga 7 päeva jooksul haigekassae.

HAIGEKASSA

Teostab vajalikud kontrollid ning arvestab ja maksab välja haigushüvitised alates 9. päevast (v.a erijuhud).

KOIDU MÖLDERSON
Politiikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Mittetulundusühingute seaduse muudatused jõustuvad 1. juulist

Juuli algusest jõustuvad mittetulundusühingute (MTÜ) seaduse (koos sellega ka sihtasutuste seaduse, tulundusühingute seaduse, äriseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste) muudatused. Seadus võeti vastu käesoleva aasta jaanuaris, kuid jättes MTÜ-dele aega kohandada oma tegevus lähtuvalt tehtavate muudatustega, toimub jõustumine ligi pool aastat hiljem ehk 1. juulist 2009.

Lühidalt:

Muudatustega täpsustatakse juriidiliste isikute juhtorganite ning nende liikmete pädevust ning seeläbi ka vastutust, juriidilise isiku organi otsuste tühisuse ja kehtetuks tunnistamisega seonduvat.

- Kaotatakse praktikas tarbetuid formaalsusnõudeid, näiteks juhatuse liikme allkirjanäidise esitamise kohustus ja liikmetele kehtestatud piirangud esindajate nimetamiseks üldkoosolekule.

- Eelnõuga reguleeritakse senisest detailsemalt mõningaid juriidiliste isikutega seotud küsimusi (näiteks MTÜ-de üldkoosolekuga seonduvat), et tagada kõikide osapoolte kaitse ja ennetada vaidluste tekkimist.

Kokkuvõtvalt seadusemuudatustest

Seadusemuudatustega täpsustatakse seaduste regulatsiooni valdkondades, mille põhimõtete rakendamise on tekitanud praktikas ebakindlust või mitmeti mõistetavust. Näiteks on oluliselt täpsustatud juriidiliste isikute juhtorganite ning nende liikmete pädevust ning seeläbi ka vastutust, juriidilise isiku organi otsuste tühisuse ja kehtetuks tunnistamisega seonduvat. Kergendatud on sihtasutuste ja MTÜ-de ühinemise ja jagunemisega seonduvaid reegleid, mis peaks neid protsesse lihtsustama ja kiirendama. Kaotatud on praktikas tarbetuid formaalsusnõudeid, näiteks juhatuse liikme allkirjanäidise esitamise kohustus ja liikmetele kehtestatud piirangud esindajate nimetamiseks üldkoosolekule. Samas reguleeritakse eelnõuga senisest detailsemalt mõningaid juriidiliste isikutega seotud küsimusi (näiteks MTÜ-de üldkoosolekuga seonduvat), et tagada kõikide osapoolte kaitse ja ennetada vaidluste tekkimist.

Uue juhatuse liikme registrisse kandmine

Olulisemad muudatused puudutavad muuhulgas uue juhatuse liikme

registrisse kandmist, kui kandeavaldusele kirjutab alla ka uus juhatuse liige. See asendab senist allkirjanäidise esitamise kohustust, teisalt aga tagab, et isikut ei ole võimalik juhatuse liikmeks nimetada ilma tema nõusolekuta. Kui juhatuse liikmed on õigustatud MTÜ-d esindama vaid koos, siis peavad ka uue juhatuse liikme registrisse kandmise avaldusele alla kirjutama kõik juhatuse liikmed.

Vastutuse jagunemine MTÜ asutamisel

Lisaks on MTÜ-de seaduses siiani puudunud säte, mis reguleeriks asutajate ja juhatuse liikmete vastutust MTÜ asutamisel. Nõnda on seadusandja seaduse paragrahvi 10¹ lisamisega sätestanud selged ja üksikasjalikud reeglid vastutuse määramiseks MTÜ asutamisel registrile valeandmete edastamise korral ning äriseadustiku eeskujul on vastutavateks isikuteks juhatuse liikmed ning asutajad.

MTÜ-de üldkoosolekuga seonduvad muudatused

Muudatustega on edaspidi sätestatud täpselt, milliseid MTÜ jaoks olulisi küsimusi võib vaid üldkoosolek otsustada:

- põhikirja muutmine,
- juhatuse liikmete määramine ja tagasikutsumine,
- volinike valimine ja tagasikutsumine,
- juhatuse või muu organi liikmega tehingu tegemise otsustamine,
- tehingu tingimuste määramine,
- õigusvaidluse pidamise otsustamine ning selles tehingus või vaidluses MTÜ esindaja määramine,
- majandusaasta aruande kinnitamine,
- MTÜ lõpetamise, ühinemise ja jagunemise otsustamine.

Kuna MTÜ liikmetel endal peab aga olema võimalik otsustada, kes MTÜ-d juhivad, siis uueks üldkoosoleku ainupädevusse kuuluvaks küsimuseks on juhatuse liikmete määramine ja tagasikutsumine, praegu võib seda otsustada ka MTÜ muu organ, kui selline võimalus on põhikirjaga ette nähtud.

Kui hetkel puudub MTÜ-de seaduses säte, mis kohustaks sõnaselgelt üldkoosoleku kokkukutsumise teates päevakorda, toimumise aega ja kohta teatavaks tegema, siis 1. juulil jõustuvate muudatustega on päevakorra teavitamine tehtud kohus-

tuslikuks. Kuna seadusandja sõnul on MTÜ liikmete jaoks väga oluline juba enne üldkoosolekut teada, mida üldkoosolekul arutama hakatakse, sest sellest lähtuvalt saavad nad otsustada, kas nad soovivad üldkoosolekul osaleda või mitte. Samuti tuleb teavitada liikmeid, kui päevakorda muudetakse enne üldkoosolekut ning sellega võib kaasneda üldkoosoleku edasilükkamise vajadus.

Kui hetkel puudub MTÜ-de seaduses säte, mis kohustaks sõnaselgelt üldkoosoleku kokkukutsumise teates päevakorda, toimumise aega ja kohta teatavaks tegema, siis 1. juulil jõustuvate muudatustega on päevakorra teavitamine tehtud kohustuslikuks.

Kui üldkoosolekul osaleb liikme asemel volituse alusel tema esindaja, siis peab ta seda kirjaliku volikirjaga tõendama. Uute muudatustega lisatakse seadusesse säte, kus üldkoosoleku protokollile võib lisada originaalvolikirja asemel selle ärakiri. Vastasel juhul peab üldkoosolekul osalev esindaja kas loovutama volikirja originaali, mida ta võib vajada muude tehingute tegemiseks või saada liikmelt spetsiaalselt üldkoosolekul osalemiseks vormistatud volikirja.

Samuti jäetakse seadusest välja lause, mille kohaselt võib MTÜ liikme esindajaks üldkoosolekul olla ainult teine MTÜ liige. Selline piirang ei võimalda MTÜ liikmel enda esindajaks määrata isikut, keda ta soovib, vaid ta peab valima esindaja teiste MTÜ liikmete hulgast. Piirangu tühistamine võimaldab enda esindajaks määrata talle sobiv isik, kes tema huvide eest kõige paremini seisaks. Samuti on juriidilistel isikutel tulevikus lihtsam üldkoosolekul osaleda, kuna enam ei pea teda üldkoosolekul tingimata

esindama seaduslik esindaja, vaid selle õiguse saab edasi anda ka kolmandale isikule, nt mõnele töötajale.

Lühidalt veel mõnest tehtud muudatusest:

- tunnistatakse kehtetuks säte, mille kohaselt nähakse põhikirjaga ette juhatuse liikmete minimaalne arv;
- juhatuse liige peab olema teovõimeline füüsiline isik, kelle suhtes kohus ei ole kohaldanud juhatuse liikmena tegutsemise keeldu ja samuti isik, kellel ei ole keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb MTÜ ning isik, kellel ei ole keelatud olla juhatuse liige seaduse või kohtulahendi alusel;
- MTÜ puhul sätestatakse praegu puuduv juhatuse liikme ametiaja kestus, see tähendab juhatuse liige valitakse tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud muud tähtaega ning põhikirjaga ei või ette näha, et juhatuse liikme ametiaeg on pikem kui viis aastat;
- reguleeritakse juhatuse liikmetele makstavat tasu, öeldes, et juhul, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti, võib juhatuse liikmetele maksta tasu. Samas rõhutatakse põhimõtet, mille kohaselt juhatuse liikmele makstav tasu koos muude hüvedega peab olema mõistlikkus vastavuses juhatuse liikme ülesannete ja ühingu majandusliku olukorraga. **T**

Kuna muudatusi on veel mitmeid, siis täpsemalt saab nendega tutvuda Riigi Teatajas <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13147322> ning samuti 1. juulist jõustuva kogu seadusega <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13149444>.

Koja gallupid

Täname kõiki ja palume oma liikmetel ka edaspidi meie küsitlustele Kaubanduskoja veebilehel aktiivselt vastata. Teie vastuste põhjal saame kujundada oma arvamused ja ettepanekud, mille edastame seadusandjale. Teie arvamusest sõltub palju!

Kas peaksite vajalikuks EL tasandil reguleerida tarbijalepingute vorminõudeid (st kirjalik vorm või vormivabadus)?

- Ei, lepingute vorminõuded peaksid jääma täielikult liikmesriikide otsustada – 33%
- Teatud lepingute (kaugmüük, väljaspool äriruume sõlmitavad lepingud jne) puhul oleksid ühtsed vorminõuded vajalikud – 50%
- Ühtsed vorminõuded kõikidele tarbijalepingutele ELS oleksid vajalikud – 17%

(Vastajaid 6)

Kas välisriikide kohtuotsuseid tsiviil- ja kaubandusasjades peaks teistes riikides kohaldatama otse, ilma täiendava tunnustamise või otsuseta?

- Jah, igal juhul – 7%
- Jah, aga mitte väljastpoolt Euroopa Liitu kostjate suhtes – 7%
- Jah, aga mitte väljastpoolt Euroopa Liitu tehtud kohtuotsuste suhtes – 7%
- Jah, aga ainult siis, kui kostjal on võimalik otsust tagantjärei tõhusalt vaidlustada – 50%
- Ei, ainult täiendava kohtuotsusega (tunnustamisega) kostja asukohariigis – 29%

(Vastajaid 14)

HAILI KAPSI
Väliskaubanduse nõunik

EORI number on väliskaubandusega tegelevale ettevõtjale 1. juulist kohustuslik

Alates 1. juulist 2009 on EORI number kohustuslik väliskaubandusega tegelevatele ettevõtjatele kaupade importimisel, transiitvedudel, eksportimisel või muudel tollitoimingutel ning suhtlemisel tolliasutuste ja teiste liikmesriikide asutustega.

Lühidalt:

EORI on unikaalne identifitseerimisnumber, mis omistatakse väliskaubandusega tegelevale ettevõtjale registreerimisel. Ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise süsteemis.

Eestis omistab EORI numbrit Maksu- ja Tolliamet ja see edastatakse EORI keskandmebaasi. EORI numbrit taotlejate vastuvõtmist alustati 5. juunist. Eestis saab EORI numbrit taotleja juriidilise isiku seaduslik esindaja, kellel on e-maksuamet/e-tolli kasutamise leping.

Täiendava informatsiooni saamiseks jälgige juunis Maksu- ja Tolliameti veebilehel EORI rubriiki. (Toll/ EORI).

EORI on unikaalne identifitseerimisnumber, mis omistatakse väliskaubandusega tegelevale ettevõtjale registreerimisel. Ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise süsteemis. Seda kasutatakse ettevõtjate ja teiste isikute identifitseerimiseks nende suhetes tolliasutustega.

Ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise süsteem (*Economic Operators Registration and Identification System*) on loodud tolli vajadusteks ja on kasutatav Euroopa Liidu tolliterritooriumil kaubavahtes kolmandate riikidega. Registreerides end ühes liikmesriigis, saavad ettevõtjad EORI numbrit, mis kehtib terves Euroopa Liidus.

Eestis omistab EORI numbrit Maksu- ja Tolliamet ja see edastatakse EORI keskandmebaasi. EORI numbrit taotlejate vastuvõtmist alustati 5. juunist. Esimestel nädalatel võtab EORI numbrit kinnitamine Euroopa Liidu keskbaasis aega rohkem kui 24 tundi. Kinnitust võite näha peale 24. nädalat so alates 15. juunist.

Kuna EORI numbrit registreerimine keskandmebaasis võtab aega, peaksid ettevõtjad taotlema EORI numbrit enne tollialaste õigusakti-

dega hõlmatud tehingute alustamist.

Ettevõtja, kes ei asu Euroopa Liidu tolliterritooriumil, peab taotlema EORI numbrit sobivas liikmesriigis. Ettevõtja, kes ei asu ELi tolliterritooriumil, peaks laskma ennast registreerida juhul, kui ta teeb ühte järgnevast:

- esitab Euroopa Liidus üld- või tollideklaratsiooni (nt ajutise ladustamise ülddeklaratsiooni), mis ei ole:
 - tolliseadustiku rakendussätete artiklite 225–238 kohaselt esitatud tollideklaratsioon,
 - ajutise impordi protseduuriks tehtud tollideklaratsioon (nt ajutiselt imporditud kaupade kasutamiseks näitusel või reeksportimiseks kooskõlas tolliseadustiku artikliga 137);
- esitab Euroopa Liidus väljumise või sisenemise ülddeklaratsiooni;
- peab ajutise ladustamise rajatist;
- taotleb mõnda luba;
- taotleb volitatud ettevõtja sertifikaati.

Näited:

- Hiina eksportija, kelle kaup saadetakse ELi kaubasaajale, ei pea

taotlema EORI numbrit. Kui ta aga soovib esitada ELis mõne eespool loetletud deklaratsiooni, tuleb ta EORI numbrit saamiseks registreeruda.

- Kanada ettevõtja, kes deklareerib kauba ajutise impordi protseduurile ATA-märkmiku alusel, ei pea taotlema EORI numbrit.

Registreerides end ühes liikmesriigis, saavad ettevõtjad EORI numbrit, mis kehtib terves Euroopa Liidus.

Eestis saab EORI numbrit taotleja juriidilise isiku seaduslik esindaja, kellel on e-maksuamet/e-tolli kasutamise leping. EORI number väljastatakse süsteemis e-maksuameti/e-tolli elektroonse taotluse alusel. Taotluse vorm asub alajaotuses e-tolliteenused/EORI registreerimine.

Taotlusel tuleb kindlasti määrata, kas nõustatakse või mitte oma EORI numbrit, nime ja aadressi avaldamisega Euroopa Komisjoni veebilehel. Andmete avaldamine ei ole kohustuslik ning avaldamisest keeldumine ei mõjuta mitte mingil viisil ei EORI numbrit taotluse töötlemist ega muid asjaomase isikuga seotud tolliformaalsusi.

Isikutel, kellel on vaja taotleda EORI numbrit, kuid kes ei ole Eesti äriregistris, on EORI numbriga taotlemiseks vaja:

- taotleda mitteresidentide registri (MRR) number,
- sõlmida e-maksuameti/e-tolli kasutamise leping,
- esitada taotlus EORI registreerimiseks.

ELi määruse kohaselt on EORI number struktureeritud järgmiselt: 2 tähteline riigikood + 10 numbrit + 5 tähte, kokku 17 kohta. Näiteks Poolas: PL1234567890ABCDE.

Eestis on EORI number struktureeritud järgmiselt:

- EE + Äriregistri number;
- EE + Isikukood (FIE, füüsiline isik);
- EE + MRR number (mitteresidentide registri number).

Taotlusel avanevad eeltäidetud andmed. Andmed pärinevad Äriregistrist, Rahvastikuregistrist või Mitteresidentide registrist, kus neid saab vajadusel muuta. Muudetud andmed kanduvad juba esitatud EORI numbriga taotlusele.

Kontaktandmed pärinevad e-maksuamet/e-toll ▶ Leping ja seaded ▶ Kontaktandmed lehelt, kus neid saab ka muuta. Taotlusel tuleb sisestada vaid kontaktisiku nimi.

Avalikustatud EORI numbrit, isiku nime ja juriidilist aadressi on võimalik kontrollida internetis andmete levitamise süsteemi DDS kaudu. Kui isik ei ole andnud nõusolekut oma andmete avalikustamiseks, siis on võimalik DDS kaudu kontrollida ainult EORI numbriga kehtivust/mittekehtivust. Lühend DDS (*Data Dissemination System*) tähendab andmete levitamise süsteemi, mille leiab aadressil: http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/data_bases/index_en.htm.

EORI numbrit ei ole kohustatud taotlema ELis asuv tarnija, kes ei ole seotud tollialaste õigusaktidega hõlmatud tegevusega ja kes tarnib juba vabas ringluses olevat toormaterjali ELis asuvalle tootjale. Samuti ei pea EORI numbriga olema transpordiettevõtjal, kes ei ole seotud tollialaste õigusaktidega hõlmatud tegevusega üheski liikmesriigis ja kes transpordib üksnes vabas ringluses olevat kaupa ELi tolliterritooriumi piires.

Kui EORI number on välja antud, peab seda unikaalset numbrit kasutama kogu ELis kõikides tollitehingutes ja tolliga seotud tegevuses alati, kui nõutakse identifitseerimist.

Alates 1. juulist ei saa ilma EORI numbriga klient tollitoiminguid teha! Kuna EORI registreerimine on ainult elektroonne, siis võimaldab toll kasutada piiril registreerimiseks kliendi arvutit.

Aluseks on 16. aprilli 2009 Komisjoni määrus (EÜ) nr 312/2009, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ELi tolliseadustik. **T**

Täiendava informatsiooni saamiseks jälgige juunis MTA veebilehel EORI rubriiki. (Toll/EORI).

Infopäev vene keeles

„Uus töölepinguseadus“

18. juunil Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 18. mail kell 10.00–15.00 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) venekeelse infopäeva teemal „Uus töölepinguseadus“.

Uus töölepinguseadus võeti vastu 17. detsembril 2008 ja jõustub 01.07.2009.

Ootame osalema ettevõtete juhte, personalitöötajaid, juriste ja kõiki asjast huvitatuid. Lektor on **Angela Melikhova**, PhD, ECOMEN ülikooli dotsent, õigus- ja raamatupidamisbüroo ABCConsult jurist

Päevakava:

- 9.45–10.00 Registreerimine
- 10.00–11.30 Eesti tööseadusandlus: seisund ja arenduse perspektiivid. Olulisemate uuenduste ülevaade. Uue Töölepinguseaduse siht ja ideoloogia. Tsiviil- ja tööõiguse korrelatsioon töösuhete reguleerimisel – uus lähenemine. Tööleping ja käsundusleping: sarnasused ja erinevused.
- 11.30–11.45 Kohvipaus
- 11.45–13.15 Tähtajaliste ja tähtajatute töölepingute sõlmimine. Alaealistega töölepingu sõlmimise eripära. Uuendused töölepingu sisu osas. Tööandja ja töötaja õigused ja kohustused.
- 13.15–13.30 Kohvipaus
- 13.30–15.00 Töötasustamise süsteemi muutmine. Seaduse uuendused töö- ja puhkeaja osas. Töötaja varaline vastutus. Töölepingust ülesütlemine, teatamistähtajad

Infopäeva osalemistasu Kaubanduskoja liikmetele 200 krooni ja mitteliikmetele 400 krooni (hind sisaldab käibemaksu). Hinnas sisalduvad loengumaterjalid ja kohvipausid.

Info ja registreerimine:

LIDIA FRIEDENTHAL
Tel: 604 0077
E-post: lidia@koda.ee

MARJU MÄNNIK
Tel: 604 0079
E-post: marju.mannik@koda.ee

PETER GORNISCHEFF
Teenuste direktor

Äriviisidil Soomes

26. ja 27. mail organiseeris Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Eesti Suursaatkonnaga Helsingis äriviisiidil Soome.

Äriviisit toimus osana Eesti peaminister Andrus Ansipi ametlikust külastusest Soome. Äridelegatsiooni kuulusid Martin Link ja Silver Kits (AS E-Arsenal), Eero Tohver (Uptime), Kaspar Loog (Know IT Estonia Consulting OÜ), Märt Haamer (Overall Eesti AS), Andre Veskimeister (Ülemiste City AS), Jaak Ennuste (IT Grupp), Marko Sverdlik (AS Proekspert), Ivo Rimmelg (Telegrupp AS), Riho Oks (eGovernance Laboratory), Neeme Org (eGovernance Laboratory), Garry Koort (Fugira OÜ), Seth Lackmann (Ericsson Eesti), Valdar Liive (EASi esindaja Soomes), Peter Gornischeff ja Julia Malev (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda).

Esimesel päeval toimus äriseminar Eesti Saatkonnas. Seminari avas Andrus Ansip ning kohal oli ka Soome Vabariigi peaminister Matti Vanhanen. Seminari ettekannetes keskenduti peamiselt ülevaatele Soome IT-sektori arengust avalikus

ja mittetulundussektoris. Selgus, et Soomes ei ole sellist IT-põhiste avalike teenuste sidusust (*à la X-tee*) nagu Eestis. Paljud asutused arendavad oma sõltumatuid lahendusi. Ettekande Eesti IT-valdkonna arengutest tegi Märt Haamer. Pärast seminari külastati Helsingi Kaubanduskõrgkooli (Helsinki School of Economics) ettevõtlusinkubaatorit Start-up Center (www.start-upcenter.fi), mis on spetsiaalselt alustavatele IT-ettevõtetele teenuseid pakkuv inkubaator. Inkubaatoris kohtuti selle asukasettevõtetele, kes pakkusid huvitavaid lahendusi internetiturunduse- ja müügikeskkonna arendamiseks.

Pealelõunal toimus vastuvõtt Eesti saatkonnas, kus osales enam kui sada ettevõtjat, ametnikku, välis-saatkondade esindajat ja teist külalist.

27. mail oli delegatsioon Tampere. Külastati Demola keskust ([\[demola.fi\]\(http://demola.fi\)\), mis pakub keskkonda üliõpilastele ja ettevõtjatele omavahelise koostöö arendamiseks – kontakte, pinda ja töövahendeid kohalike tehnikakõrgkoolide üliõpilastele, kes koos ettevõtetele töötavad välja erinevaid IT-lahendusi. Keskuses andis Petri Räsänen ülevaate, kuidas selline koostöövorm toimib.](http://www.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Külastati üht kiireminiarenevat ettevõtet Flander (www.flander.fi), kus Tuomas Eerola selgitas, kuidas ettevõtte tegeleb oma teenuste turundamisega ja mismoodi peaks äri arendama Soomes ja ka välis-turgudel. Tampere ülikoolis andis Tommi Mikkonen ülevaate sellest, kuidas toimib infotehnoloogilise hariduse andmise süsteem Soomes.

Päeva lõpetuseks tutvuti tehnoloogiakeskus Hermiaga, Tampere organisatsioonide poolt pakutavate äriteenustega ja toimus ka kontaktlõuna kohalike ettevõtetele. **T**

Koda tänab!

Kaubandus-Tööstuskoda tänab Valdar Liivet Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest ja Kristi Karelsohni Välisministeeriumist, kelle abiga programm teoks sai. Viisiidil korraldamist toetas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus osaliselt ka rahaliste vahenditega.

PETER GORNISCHEFF
Teenuste direktor

Meie teenused aitavad eksportida ja koostööd teha

2. osa

Jätuks eelmises Teatajas ilmunud Lea Aasamaa artiklile, tutvustame seekord Kaubanduskoja poolt pakutavaid teenuseid laiemalt. Soovime oma liikmetele pakkuda alati asjakohast infot erinevate aktuaalsete valdkondade kohta ning teha ettevõtja jaoks meie üritustel osalemine võimalikult kasulikuks ja mugavaks. Loodame, et saate alljärgnevast häid ideid oma ettevõtluse arendamiseks ning uute teadmiste omandamiseks.

Äridelegatsioonid ja välisfirmade kontaktpäevad

Kaubanduskoda organiseerib ärivisiite uute turgudega tutvumiseks või seal äri arendamiseks. Meie koostööpartnerid on Välisministereerium, Eesti saatkonnad välisriikides, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, välisriikide Kaubanduskojad ning investeerimise agentuurid, mis annab visiidile vajaliku ametliku joone ning seeläbi on äriasju tihtipeale lihtsam

Rasketel aegadel tuleb ühelt poolt tegeleda enam turundus- ja müügi-tegevusega, samas peab leidma kulude kokkuhoiukohti. Ettevõtjatel on kasulikum teatud asju koos teha kui omapäi tegutseda.

ajada. Visiidile eelneb tavaliselt sihtturu seminar, et ettevõtjatel oleks mugav ennast vastava riigi oludega kurssi viia ning visiit enda jaoks võimalikult efektiivseks muuta. 2009. aasta esimesel poolel on ärivisiite korraldatud Loode-Venemaale ja Ukrainasse. Tihti pöörduvad meie poole välisfirmad või

organisatsioonid sooviga saada kontakte Eesti firmadega, sellistel puhudel organiseerime kontaktkohtumised leides sobivad ettevõtjad Kaubanduskoja liikmete hulgast.

Koolitused

Nagu visiitide ja kontaktpäevade puhul, soovime ka koolituste osas jälgida pidevalt Koja kalendrit. 2009. aasta kevadel korraldas Koda ligi 50 koolitust/seminari erinevatel teemadel. Väga populaarsed olid eksporditurunduse ja messikoolitused ning sihtturseminarid Venemaa, Gruusia ja Moldova suunal. Ekspordi Akadeemia käigus toimusid seminarid ja arutelud Eesti ekspordi arendamise suunal. Asjakohased ja kasulikud on olnud infotunnid välishangete ja toetuste kohta. Uue töölepinguseaduse jõustumisega seoses korraldati selleteemalisi seminare ja koolitusi.

Ühised turundustegevused ja messide külastused

Rasketel aegadel tuleb ühelt poolt tegeleda enam turundus- ja müügi-tegevusega, samas peab leidma kulude kokkuhoiukohti. Ettevõtjatel on

kasulikum teatud asju koos teha kui omapäi tegutseda. Heaks võimaluseks on viia läbi ühisturundust ja ühiseid messikülastusi. Koos saab kulude pealt kokku hoida ning Koja kaasabil taotleda Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest rahalist toetust. Kaubanduskoja kaudu saab otse registreeruda Kölni messidele, Stockholmi messidele ja Hiina Zhenwei messidele. Meil on pikaaegne kogemus ühisstendi organiseerimisel Elmia allhankemessil Jönköpingis, Rootsis. Käesoleval aastal läheme esimest korda välja ühisstendiga Soomes toimuvale Alihankinta messile ning korraldame ühiskülastuse Milanos toimuvale EMO messile. Kaubanduskoja eesmärk on tegeleda ise kogu organisatoorse poolega. Nii võimaldame ettevõtjal keskenduda uute kontaktide loomisele ning enda tutvustamisele messil, milleteemalisi koolitusi samuti pakume.

Ekspordi ja väliskaubanduse käsiraamatud

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on Rahvusvahelise Kaubanduskoja ICC Business Bookstore ametlik esindaja Eestis. Koja kaudu saab tellida

erinevaid trükiseid, mis käsitlevad teemasid: pangandus, kaubanduse tingimused, vaidluste lahendamine, võltsingud, erinevate lepingute mudelid jne. Kõiki perioodilisi ja üksikväljaandeid saab Kojast osta letihinnast odavamalt, liikmetele veelgi suurema soodustusega. Populaarsemad trükised on Guide to Export Import Basics, ICC Model Commercial Agency Contract, The ICC Model International Sale Contract, The ICC Model Distributorship Contract Sole Importer-Distributor, UCP 600.

Muud majanduselu tutvustavad väljaanded

Kaubanduskojas on lai valik erinevaid infomaterjale teiste riikide majanduse ja ärikeskkonna kohta, samuti messide ja ürituste infot. Kaubanduskoda külastavad pidevalt välisriikide äridelegatsioonid ja majandusesindajad, mistõttu koguneb siia lai valik erinevaid kasulikke infomaterjale.

Koda annab ka ise välja infokandjat Teataja ning venekeelset Vestnikku. Nendes kajastame muudatusi ja aktuaalseid teemasid seadusandlusest, väliskaubandusest, Euroopa

Liidust, toetustest ja muudest asjakohastest teemadest.

Lisaks kuuluvad Koja väljaannete juurde järgmised praktilised infokandjad:

- Praktiline ärikataloog „Estonian Export Directory” (www.estonianexport.ee), milles on ülevaade Eesti eksportivatest ettevõtetest.
- „Eesti parimad ettevõtted” / „Top Estonian Enterprises” (www.konkurents.ee)
- „Leading Brands of Estonia”

Reklaam

Pakume liikmetele võimalust edendada oma ettevõtmisi ja leida uusi kliente teiste liikmete hulgast, paigutades reklaami Kaubanduskoja Teatajasse või Koja veebilehele aktiivse bannerina. Ka on ennast võimalik reklaamida erinevate ürituste raames nagu tenniseturniir või ärihooaja avamine, samuti temaatilistel seminaridel.

Seminari- ja koosolekuruumide kasutamine

Meie esinduslikes ruumides saab läbi viia koosolekuid, esitlusi või seminare. Võimalik on valida nelja erineva suuruse ja funktsionaalsusega ruumi vahel: konverentsisaal (maksimum 50 kohta), nõukogu saal (18 kohta), suur keldrisaal (kuni 40 inimest), väike keldrisaal (15 kohta). **T**

Täpsema info teenuste ja nende hindade kohta leiab Kaubanduskoja veebilehelt www.koda.ee rubriigi „Teenused” alt.

Välisministeerium vastab: ehitusturg

Soome

Lisainfo: Kristi Karelsohn
Eesti Suursaatkond Helsingis
Lauaülem (majandus ja kaubandus)

EL riigi ettevõtteid ega ka töötajatel pole eraldi mingeid lube vaja. Siin pikemalt kui 3 kuud elavad ettevõtjad ja töötajad peavad enda elukoha registreerima kohalikus politseiasutuses. Uue ettevõtte peaks kõigepealt registreerima Patendi- ja Registrivalitsuses (info, kontaktid ja blanketid olemas www.prh.fi, korraga saab end kohe registreerida nii registrisse kui Maksuametisse) või kui Eesti ettevõtte tuleb tegema vaid lühiajalist tööd/üht objekti, siis peab registreerima ainult Maksuametis (info: www.vero.fi), kust saab täpsemat teavet ka maksude maksmise kohta.

Peamiselt esitavad ametühingud nõudmisi mitte töötajate kvalifikatsiooni, vaid nende töö- ja palgatingimuste osas. Koolituse läbimist on vaja tõendada vaid ohtlike tööde (lõhkamine, veealused tööd jne) teostajate puhul. Enne konkreetse töö alustamist tuleb andmed objekti kohta esitada kohalikule Töökaitsepiirkonnale (Töösoojelupiiri, www.tyosuojelu.fi).

Ehitustööstuse Liit ja Ehitajate ametiühing on koostöös teinud eesti-keelse infolehe „Juhend Soomes tööle asuvatele välismaalastele”, mis on suunatud ehitustöölisele ning ettevõtetele. Seal käsitletakse enamikku nõudeid, mida ettevõtjale töötajate suhtes esitatakse. Tähelepanu tuleks pöörata renditööjõu maksustamise erisustele. EURESe ning Soome ehitusalaliitude koostöös on

avatud infopunkt, kus nõustatakse tasuta just välismaiseid ehitustöölisi ja -ettevõtjaid (info: Kluuvin työvoimatoimisto, Mikonkatu 7 A 4. krs, Helsinki, tel: + 358 1060 70860, faks: + 358 1060 70805. Infot saab ka ametiühingust Rakennusliitto (www.rakennusliitto.fi) ja ehitusettevõtete liidust Rakennusteollisuus ry (www.rakenusteollisuus.fi).

Norra

Lisainfo: Leena Prozes
Eesti Suursaatkond Oslos
I sekretär (majandus ja konsulaar)

Norra Ehitusameti info kohaselt EL sertifikaate automaatselt ei aktsepteerita, vaid isikutel või firmadel tuleb esitada dokumendid, mis tõendavad nende kvalifikatsiooni ja haridustaset. ELi loa olemasolu võib aga asjaajamist kiirendada. Loa saamiseks tuleks pöörduda kohaliku omavalitsuse poole.

Lisaks võib küsimuste korral pöörduda ehitustehnoloogia ja administreerimise ametisse (www.be.no) või Ehitusettevõtjate Liitu (www.bnl.no).

Rootsi

Lisainfo: Triinu Kallas
Eesti Suursaatkond Stockholmis
Lauaülem (majandusküsimused)

Rootsis üldine litsentside süsteem puudub. Vaid mõnede eritööde jaoks on tarvis ka eriluba. Infot ehitussektori kohta leiab ehitustöölise ametiühingu veebilehelt www.bygg.nads.se/Om-bygg.nads, ehitusettevõtjate liidu veebilehelt www.bygg.org ja ka Rootsi ehitusajakirjast www.byggindustrin.com.

Taani

Lisainfo: Kristel Lõuk
Eesti Suursaatkond Kopenhagens
Lauaülem (majandus)

Taani turul kehtivad erinevad reeglid olenevalt sellest, kas ettevõtte teeb Taani turul allhanget või rendib oma tööjõudu. Ametiühinguga liitumise nõuet Taanis ei ole, aga Eesti ettevõtete senine kogemus on näidanud, et ametiühingutega tasub tutvuda ja häid suhteid hoida. Sama kehtib Ehitusettevõtjate ja Tööandjate Liidu kohta. Välismaised ettevõtted, kes lähetavad oma töötajaid Taani, peavad registreerima end RUT registris (www.virk.dk). Oluline on tutvuda tööohutusnõuetega, täpsem informatsioon Taani Töökeskonnale Ametist (www.at.dk). Ehitusseadustikuga tegeleb Ettevõtetus- ja Ehitusamet (www.ebst.dk) ja (www.deaca.dk/byggeri/0/3/0). Standarditega Dansk Standard (www.ds.dk). Pöörduda võib ka Taani Ehitusettevõtjate ja Tööandjate Liidu poole (kontaktisik on Sören Lange Nielsen, tel: +45 7216 0094, e-post: sln@danskbyggeri.dk; veebileht: www.danskbyggeri.dk).

Kasulikku infot leiab ka:

- www.ebst.dk
- www.danskbyggeri.dk
- <http://bi.di.dk>
- www.skat.dk
- www.virk.dk
- www.deaca.dk
- www.statbank.dk
- www.at.dk
- www.ds.dk **T**

TIINA TŠATŠUA
EBSi õppejõud

Kutse ja peo eest tänamine

Kutse eest tänatakse juba vastamise ajal. Ürituselt lahkudes tänatakse peoperemeest ja -perenaist kutse ning meeldiva peo eest. Kena komme on kirjutada enne lahkumist tänusõnad külalisteraamatusse ja/või jätta oma visiitkaart vastavale kandikule või lauale.

Mujal maailmas on kombeks tänada võõrustajaid kirjalikult ka järgmisel päeval või mõne päeva möödudes. Mõnest reast piisab, et valmistada võõrustajatele heameelt ja kindlustada endale kutse järgmisele vastuvõtule. Piisab, kui tänada telefoni või e-posti teel. Klassikaline tänukiri või -kaart valmistab mõistagi suuremat rõõmu.

Pulmakutse

Pulmadeks valmistatakse põhjalikult ja ühe osa sellest moodustavad ka kutsed. Eestiski on juurdumas tava saata kohe pärast abielumise kuupäeva selgumist kõigile külalistele eelkutse, mille võib vormistada kauni kirja või postkaardina või samas stiilis tulevase pulmakutsega. Vormistusest tähtsam on tekst.

Eelkutse peaks sisaldama järgmist teavet:

- kutsujad,
- keda kutsutakse (kas ainult üks inimene või ka abikaasa, kaaslane),
- põhjus, miks kutsutakse (laulatus, registreerimine, vastuvõtt),
- toimumise kuupäev ja koht,
- vajaduse korral märgitakse pulmapeost stiil.

*Austatud Malle ja Mati
Palun reserveerige oma kalendris
23. august 2008, et saaksite osa
võtta meie abielu registreeri-
misest ja sellele järgnevast
pulmapeost Hiiuemaal.
Kati ja Karl*

Põhikutse saadetakse külalistele vähemalt kuu aega enne pidulikku sündmust. Põhikutse sisaldab täpset teavet kogu pulmapeost:

- kutsujad,
- keda kutsutakse (kas üks inimene või ka abikaasa, kaaslane),
- tseremoonia nimetus (kas kutsutakse laulatusse või abielu registreerimisele, pulmapeole või vastuvõtule),
- ürituse toimumise aeg: päev, kuupäev, kellaag,
- ürituse toimumise koht,
- märkus riietuse kohta (vajadusel),
- millal ja kuhu teatada osavõtust,
- kingiinfo ja/või lillearve,
- vajadusel eritingimused (parkimine jms).

Kui kutsel on märgitud kingiinfo ja lillearve telefon, siis saavad külalised sellelt teada, milline on noorpaari soovitatavate kingituste nimekiri, ning arvelduskonto numbri, kuhu kanda lillede ostmiseks mõeldud raha. Selle eest tellitakse lille-

seadjalt ühtses stiilis kaunistused, mis sobivad peo meeleoluga.

Teabe kingituste ja lillede kohta võib lisada kutsele ka eraldi kaardil. Eestis on kombeks võtta lilled kaasa tseremooniale ja anda need isiklikult üle. Pulmakutsele vastatakse alati tänades, isegi kui pole võimalik osaleda. Heaks tavaks on kujunenud, et vastne abielupaar tänab pulmas osalenud külalisi tänukaardi või kirjaga. Sageli lisatakse kaardile ka pruutpaari foto.

Perekondlikud koosviibimised

Perekondlikke tähtpäevi on mitmesuguseid: ristsed, leeripäev, koolilõpu tähistamine, juubelid, lastepeod, lõuna- või õhtusöögid tähtpäevade puhul, suguvõsa kokkutulekud, talgud, aiapeod jms. Koduste koosviibimiste kutsed edastatakse sageli telefoni või e-posti teel. Kirjalikud kutsed saadetakse tavaliselt vabas vormis.

- Mida pidulikum on kutse või selle esitamise viis, seda suuremaid ettevalmistusi pererahvas teeb.
- Eriti olulise tähtpäeva kutse saadetakse vähemalt kuu aega varem. Sünnipäevadele kutsutakse külalisi enamasti üks-kaks

nädalat varem. Ka tagasihoidlikule kodusele koosviibimisele pole sobiv kutsuda vahetult enne kokkusaamist.

- Olenemata sündmusest ja kutse esitamise vormist peab kutselt selguma, keda ja miks kutsutakse, millal ja kus üritus toimub, kuidas riietuda ja kuhu teatada osavõtust.

Armsad Kai ja Karl

*Ootan 24. novembril 2008 kell 18
Kolu kõrtsi peole toredaid inimesi,
kes on olnud minuga koos ja minu
lähedal pool sajandit. Riietumisel
võiks arvestada sellega, et peo-
ruumis on pikad lauad ja pingid.
Rahvariided sobivad hästi. Pärast
pidu on korraldatud transport
Tallinna kesklinna. Kes ei saa peost
osa võtta, teatagu enne 14. novemb-
rit telefonile 555 4555. Teie Mai*

- Lähedasi inimesi sobib kutsuda lõuna- või õhtusöögil mõni päev varem telefoni või e-posti teel.
- Kutset ei esitata kunagi sellise inimese juuresolekul, keda koosviibimisele ei kutsuta.
- Kodustele koosviibimistele kutsutakse külalised koos abikaasaga. Kui keegi otsustab tulla üksi, siis tuleb võõrustajatel selle otsusega leppida.

Artiklis on kasutatud käsiraamatut „Etikett töö ja kodus” (autorid: Tiina Tšatšua ja Mati Lukas).

- Kui kutsele on vastatud kaks korda eitavalt, siis pole sobiv kutset rohkem korrata.
- Eitavat vastust on viisakas põhjendada.
- Laste sõpru kutsutakse nende vanemate kaudu.

Külaste nimekiri

Ametlikel vastuvõttudel lülitatakse nimekirja ennekõike need inimesed, kes aitavad kaasa ürituse eesmärgi saavutamisele. Teises järjekorras ja vabade kohtade olemasolul lisatakse nimekirja nn seltskonnainimesed, ettevõtte sõbrad, isikud, kes on kutsunud teid oma vastuvõttudele jne. Nimekirja koostamist alustatakse aukülastis(t)est. Viisakas on küsida aukülastiselt, kellega tema soovib üritusel kohtuda.

Kui aukülastine peatub kellegi pool kodus, siis peetakse viisakaks lisada kutsutavate nimekirja teda võõrustav pererahvas. Kutse saadetakse ka aukülastist saatvatele inimestele. Kui aukülastine kutsutakse koos abikaasaga, siis kutsutakse ka ülejäänud külastised koos abikaasaga. Kui vastuvõturuumid või muud tingimused ei võimalda, siis võib suurematel vastuvõttudel seda põhimõtet eirata.

Nimekirja koostamisel peaks arvestama külastite omavahelist sobivust, näiteks keeleoskust, huviseid jne. Mida väiksemale ringile vastuvõtt korraldatakse, seda hoolikamalt peaks külasti valima. Üldjuhul ei kutsu nooremad ametnikud endast positsioonilt või ealt vanemaid isikuid enne, kui nad on viibinud kutsutuna nende pool. Erandina on see lubatud isikliku tutvuse puhul.

Kui teid pole vastuvõtule või koosviibimisele kutsutud, siis tuleb sellega leppida ning mitte paluda kutset iseendale! Erandina võivad sekretärid või abid kontrollida telefonitsi oma ülemuse lülitamist või mittelülitamist külastite nimekirja. Niisugune järelepärimine on äärmiselt delikaatne toiming ning arusaamatuste vältimiseks on pigem soovitatav sellest loobuda.

Küll aga peetakse võimalikuks paluda kutset erialasele seminarile, konverentsile, presentatsioonile. Sel juhul tuleb korraldajale teatada ka valmisolekust maksta osalemistasu. Kunagi ei paluta kutset mitteametlikule üritusele, mille sisu on ennekõike meelelahutus. Kutsumata külastisena on ebaviisakas peole ilmuda. **T**

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja 2009/2010 ärihooaja avamine

29. augustil kell 12.00–16.00
KUMU sisehoovis

*Kavas on palju huvitavat ja põnevat!
Kätuseterrassil saab nautida suurepäraselt
Tallinna panoraamvaadet!
Võta pere kaasa ja tule veeda üks tore
päevastlõuna koos meiega!*

Lisainfo: Annika Eesmaa • Tel: 604 0094 • E-post: annika@koda.ee
Koostöösoovid: Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

PIRET POTISEPP
Innovatsiooniaasta
partnersubete juht

Innovaatiline kohaturundus Eestis

„Niikaua kui ei eksisteeri avaliku ja erasektori vahelist dialoogi, ei jõua ka uuenduslikud teenused avalikku sektorisse,” tõdes rahvusvahelisel kohaturunduse konverentsil Alatskivis Ulf Johansson Rootsi SWECO Eurofutures AB-st.

Esmakordselt toimus konkurs Parim Pala, kus võistlesid omavahel uuenduslikud ja innovaatilised suupisted erinevatelt Eesti väiketootjatelt.

Konverentsi avaettekandes andis Ulf Johansson oma vaatenurga avaliku sektori rolli üle kohaliku ettevõtluse arendamisel. Johansson, kel on pikaajaline avaliku sektori töökogemus, tõdes, et tihti-peale jäävad uuenduslikud ning innovaatilised teenused/tooted avalikus sektoris ostmata, kuna nende hind ei ole odavam. „Kuid kas ei peaks siiski lähtuma sellest, et odavam ei ole soodsaim?“, küsis ta. Ta tõi näite igapäevaelust: eraisikutena valime kõik hoolikalt, mis-suguse autoga sõidame ning tihti see auto, mille soetame, ei ole oma hinnalt odavam. „Miks peaksime siis teistel tingimustel tegema otsuseid avaliku sektori teenuste valimisel?“, küsis ta. Oma ettekandes tõdes ta, et niikaua, kui ei eksisteeri avaliku ja erasektori vahelist dialoogi, ei jõua ka uuenduslikud teenused avalikku sektorisse. Lõpetuseks soovitas Johansson lähtuda põhimõttest, et kunagi ei tea,

milline ettevõtte on tulevikus edukas. Mis aga peamine – ükski ettevõtte ei ole liiga väike – tähtis on vaid leida oma koht.

Uuenduslikust lähenemisest kohaturundusele rääkis Setomaa näitel Margus Timmo Setomaa Valdade Liidust. Ta tõi välja, kuidas kohalike kaasamisega ning neile koolituste jmt tegevuste korraldamisega kahanes setolaste väljaränne; kasvas ettevõtlus ning inimeste soov Setomaal asju ära teha. Timmo tõdes, et kõige tähtsam ongi olnud kokkutooja ning sütitaja roll – kui inimesed on leidnud ühise eesmärgi, siis nad on valmis ka pühenduma selle elluviimisele.

Ühisturundusest rääkis kaasaaharavalt ning tõetruult aga Peipsiveere Kõõgiviljajühistu eestvedaja Ingvar Tšizikov. Loomulikult on ühisturundusel nii plüsse kui ka miinuseid, kuid kahtlemata on suurim välja-

kutse hoopis ebaausate võtetega konkurendid (Peipsiveere puhul siis Poola sibula müüjad, kes väidavad, et tegemist Peipsi sibulaga). Ka ühise kvaliteedi tagamine võib keerukaks osutuda, sest eks kõigil ole ju oma arusaamine sellest! Mis aga kindlasti on suurimaks plussiks – võimalus oma kaupa koos turustada ning seeläbi garanteerida vajalikud kaubakogused kauplustesse.

Mida on kohaturundajalt õppida igal ettevõtjal?

Eks ikka seda, et täpselt nii, nagu kohaturundajad edu on saavutanud, saab läbi lüüa ka teistes tegevusvaldkondades.

Paar nõuannet:

- Loo ja jutusta lugu, millesse Sina ja Su ettevõtte töötajad usuvad – jutustused jäävad meelde ning tekitavad uudishimu ka potentsiaalsete klientide seas;

- Kaasa partnereid – koos asju ellu viia on soodsam ja lihtsam, samuti on seeläbi alati kindlustatud nõuanded ning erinevad vaatenurgad;
- Ühisturundus – nii nagu Peipsiveere talunikud panid seljad kokku, et Tallinnas oma kõõgivilju müüa ja turustada, saaksid Eesti ettevõtted ühiselt eksport-turgudele minna.

Lisaks ettekannetele toimusid ka praktilised töötoad ning esmakordselt konkurs Parim Pala, kus võistlesid omavahel uuenduslikud ja innovaatilised suupisted erinevatelt Eesti väiketootjatelt. Juba konkursil osalevaid töid uudistades võis näha, et kohaturundajatel ideid jätkub!

Rahvusvahelise kohaturunduse konverentsi korraldaja oli Tartumaa Arendusselts koos Maamajanduse Infokeskuse, Tartu Ärinõuandla ja Innovatsiooniaasta meeskonnaga. **T**

Euroopa Investeerimispank annab Eestile 700 miljonit eurot laenu

Euroopa Investeerimispank (EIP) annab Eestile 700 miljoni euro ulatuses laenu sotsiaalse ja majandusliku infrastruktuuri, inimkapitali arendamise ja energeetikaga seotud olulisteks investeeringuteks.

Eestile antakse 550 miljonit eurot laenu aastatel 2007–2013 ELi vahenditest kaasrahastatavate esmtähtsate investeeringute jaoks. Tegemist on raamlaenuga, mida Eesti riik hakkab kasutama inimressursside arendamiseks, elukeskkonna parandamiseks ja ühtekuuluvuse suurendamiseks. Eesti Energiale antav 150 miljoni euro suurune laen aitab rahastada kolmeaastast investeerimiskava, mille eesmärk on uuendada ja laiendada elektrienergia edastus- ja jaotusvõrke kogu Eestis. Investeerimispanka asepresidendi Eva Srejberi sõnul on Eestile antud laen seotud Euroopa majanduse elavdamise kavaga. „Pakutavad vahendid mitte ainult ei tõsta Eesti majanduse

konkurentsivõimet, vaid ka tõhustavad Eestile ELi toetusfondidest eraldatud vahendite kasutamist,“ ütles Eva Srejber. Loe lisaks EIP veebilehelt: www.eib.org.

Euroopa Komisjon toetab muusika-litsentsimise piirangute kiiret kaotamist

Euroopa Komisjoni konkurentsivoliniku Neelie Kroesi sõnul on suurfirmad, kes tegelevad Euroopas muusika levitamise internetis, väljendanud valmisolekut ületada takistused, mis ei lase tarbijatel täielikult ära kasutada interneti pakutavaid võimalusi. „Julgustaksin muusikatootjaid ja autoreid esindavaid organisatsioone kohandama oma litsentsimispoliitikat internetikeskkonnaga sobivaiks,“ lausus Kroes.

Juba näiteks Apple teatanud, et kui iTunes saaks muusikatootjatel ja autoreid esindavatel organisatsioonidelt õiguse mitut territooriumi

hõlmavatele litsentsidele, teeksid nad enda pakutava kättesaadavaks kõigile Euroopa Liidu tarbijatele, seda ka riikides, kus iTunesi kasutamine on seni piiratud. Samuti kinnitas rahvusvaheline plaadifirma EMI, et ta on valmis lubama õiguste haldajatel pakkuda enda avaldatud muusikat kogu Euroopa Majanduspiirkonna territooriumil.

Praegu takistab kogu Euroopa Majanduspiirkonda hõlmavat muusika litsentsimist asjaolu, et õigused on valdavalt territooriumipõhised ning litsentse antakse ainult kindlate territooriumite jaoks.

Suurenev taastuvenergia kasutamine võib anda tööd 2,8 miljonile inimesele

Euroopa Komisjoni uuring, mis käsitles taastuvenergiapoliitika mõju majanduskasvule ja tööhõivele Euroopa Liidus, tõi olulisima järeldusena välja selle, et taastuvenergia kasutamisele seotud eesmärkide saavutamine aastaks 2020 peaks kaasa tooma 2,8 miljonit töökohta

taastuvenergia sektoris ning looma lisaväärtust kokku ligikaudu 1,1% SKP-st. Euroopa Komisjoni energeetikavoliniku Andris Piebalgsi sõnul näitab see, et taastuvenergia positiivne mõju energiapoliitika ja kliimamuutustega võitlemisele võib tuua kaasa ka majanduslikku kasu.

2005. aastal töötas taastuvenergia sektoris 1,4 miljonit inimest ning sektori loodud lisaväärtus ulatus kokku 58 miljardi euron. Kõnealuse tööstusharu olulisus on eri liikmesriikides erinev. Praegu on tööhõive seisukohalt olulisimad biomassi-, tuule- ja vee-energiaga seotud tehnoloogiad. Tulevikus võib eeldada, et taastuvenergia sektoris leiab tööd üha rohkem inimesi, seda eelkõige 2004. ja 2007. aastal ELiga liitunud riikides.

Uuringus rõhutatakse, et taastuvenergiast maksimaalse majandusliku kasu saamine eeldab jõulisemat lähenemist. Lähiperspektiivis tuleb täiendavate rahaliste vahenditega toetada selliseid innovatiivseid valdkondi nagu fotogalvaanika ning avamere tuuleenergia, päikeseenergia ja teise põlvkonna biokütuste kasutamine, kuid just nende tehnoloogiate abil on võimalik saavutada ELi eesmärgid aastaks 2020. **T**

Seminar „Sihtturg-Leedu”

24. septembril Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Eesti Suursaatkonnaga Vilniuses, Leedu Suursaatkonnaga Eestis ja Leedu Kaubanduskojaga korraldab sihtturuseminari Leedust. Seminaril antakse ülevaade Leedu majanduse hetkeseisust ja perspektiividest. Leedus tegutsevad Eesti ettevõtjad jagavad oma kogemust ja nõuandeid Leedus tegutsejatele ja alustajatele.

Täpsem kava on valmimas.

Tasuta ID-kaardi koolitused

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja projekti „Mentoripõhine e-õpe” raames viib BCS Koolitus alates juunikuust läbi tasuta koolitused kõigile ettevõtlikele inimestele.

- Kasutage võimalust saada oma töötajatele tasuta koolitus.
- Koolitus tuleb Teie ettevõttesse kohale!
- E-õppe materjalid nii eesti kui vene keeles.

Koolitus annab praktilised oskused e-keskkonnas olevate teenuste turvaliseks kasutamiseks ja ID-kaardiga või Mobiili-IDga digiallkirjastamiseks.

Käsitlevad teemad:

- turvaline autentimine,
- praktiline dokumendi allkirjastamine ID-kaardi või Mobiili-IDga,
- ülevaade olulisematest avalikest ja ettevõtete e-teenustest.

Koolituse õppevorm on mentoripõhine e-õpe. Koolitusklassis on kohal mentor-koolitaja, kes abistab küsimuste tekkimise korral. E-õppematerjal sisaldab videoklippe, teste ja praktilisi harjutusi ning on nii eesti- kui venekeelne. Mobiilne arvutiklass tuuakse Teie ettevõttesse kokkulepitud ajal

kohale, kui teil on vähemalt 40 inimest, kes soovivad läbida ID-kaardi koolituse. Koolitus võtab aega 2–4 akadeemilist tundi ja igaüks saab valida endale sobiva tempo. Ka üksikute soovijatel palume oma soovist teada anda.

NB! Selleks, et koolituse käigus saaks praktiliselt läbi teha digiallkirjastamise, tuleb koolitusele kindlasti kaasa võtta ID-kaart või Mobiili-ID koos pin1 ja pin2-ga.

Koolitusele registreerumine toimub läbi ettevõtte kontaktisiku. Registreerimiseks saatke e-kiri aadressile ekoolitus@bcs.ee.

Koolitusele registreerumine toimub läbi ettevõtte kontaktisiku.

Registreerimiseks saatke kiri e-postiaadressile ekoolitus@bcs.ee.

Lisage kindlasti • sobivaim koolitusaeg • koolitusest huvitatud töötajate arv.

Koolitust „Mentoripõhine e-õpe” rahastab Euroopa Regionaalarengu Fond.

Lisainfo:

Piret Salmistu

Kaubanduskoja turundusdirektor

E-post: piret@koda.ee • Tel: 604 0060

Piret Elm

BCS Koolituse projektijuht/õpetaja

E-post: piret.elm@bcs.ee • Tel: 699 8155

Eesti suurim ettevõtjate huve esindav ja kaitsev organisatsioon – enam kui 3600 liikmesettevõttega
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda otsib oma töökasse kollektiivi

TEENUSTE OSAKONNA PROJEKTJUHTI

Projektijuhi ülesanne on:

- koolluste korraldamine;
- seminaride korraldamine;
- kontaktkohtumiste korraldamine;
- välisvisiitide korraldamine;
- taotluste ja aruandluste koostamine.

Kandidaadilt eeldame:

- kõrgharidust;
- eelnevat töökogemust projektide juhtimisel rahvusvahelisel tasemel;
- väga head eesti ja inglise keele oskust ning rahuldavat vene keele oskust nii kõnes kui kirjas (kasuks tuleb ka teiste võõrkeelte oskus – soovitatavalt saksa, soome või prantsuse keel);
- arvuti kasutamise oskust (MS office, internet jms) lõppkasutaja tasemel.

Tööks vajalikud isiksuse omadused:

- loovus;
- korrektsus ja kohusetundlikkus;
- pingetaluvus;
- orienteeritus kliendile;
- abivalmidus ja positiivsus;
- hea suhtlemis- ja müügioskus;
- oskus ja tahe töötada meeskonnas ning teha koostööd rahvusvahelisel tasemel.

Pakume:

- konkurentsivõimelist töötasu vastavalt töötulemustele;
- vajadusel paindlikku tööaega;
- võimalust töötada prestiižikas asutuses ning sõbralikus ja asjatundlikus meeskonnas;
- töökohta asukohaga Vanalinnas;
- muid soodustusi.

**Konkursil osalemiseks palume saata oma CV märgusõnaga „projektijuht” e-postiaadressile koda@koda.ee või postiga Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Lisainfo: 604 0060 • www.koda.ee**

www.koda.ee

Ettevõtte tõeste andmete esitamine kiirendab infovahetust!

Head liikmesettevõtete juhid, finantsdirektorid, pearaamatupidajad ja juhiabid! Palume Kojale edastada koheselt aadressandmete jm Teie ettevõtte andmeid puudutavad muudatused.

Oma ettevõtte kohta tõeste andmete esitamine parandab kindlasti mõlemasuunalist kiiret infovahetust. Väga olulise tähtsusega on Koja poolt õige info edastamine koostööpartnereid otsivatele ettevõtjatele. Seda saame teha aga ainult tõeste andmete olemasolul (aadress, telefoni- ja faksinumber, e-postiaadress). Samuti ootame operatiivset infot likvideerimiste, ühinemiste ja muude muudatuste kohta.

Küsimuste korral palun võtke meiega ühendust! Teie küsimustele vastab hea meelega meie kliendisuhete spetsialist Virve Pronin.

Lisainfo:

VIRVE PRONIN

Kliendisuhete spetsialist

Tel: 533 10001 • 604 0086 • 604 0060

E-post: virve@koda.ee

Alustame uuesti Teataja veergudel Kaubanduskoja liikmete omavaheliste koostöö- ja sooduspakkumiste avaldamist. Nüüd on Teil taas võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete hulgast, samuti saate soovi korral teha liikmesettevõtetele oma toodete või teenuste sooduspakkumisi. Huvi korral palun saatke oma koostöösoov või sooduspakkumine e-posti-aadressile kadri@koda.ee. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama järgmisi andmeid: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile Kaubanduskoja liikmetele. NB! Avaldame ainult Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete pakkumisi. Lugege koostööpakkumisi nüüd ka Kaubanduskoja veebilehel *Teenused – Koostööpakkumised* ja info – Liikmelt liikmele aadressil <http://www.koda.ee/?id=46026>.

Lisainfo: KADRI LIIMAL • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

OÜ SIID JA SAMET

OÜ Siid ja Samet soovib leida uusi koostööpartnereid oma toodete edasimüümisel. Tegemist on 8 aastat Eesti turul tegutsenud sisustus-tekstiile pakuva ettevõttega. Peamiselt valmistame tekstiilkardinaid. Välja on töötatud soodsamad, n-ö hulgi-kardinamudelid ja keerukamad individuaalmudeleid. Oleme paindlikud – kliendil on võimalik teha valik olemasolevate mudelite vahel, kui ka teha ettepanekuid uute väljatöötamiseks. Igast mudelist pakume valitud värvi näidise tasuta. Tingimuseks on vaid selle eksponeerimine. OÜ Siid ja Samet asub arenevas ja innovatiivses Rakvere linnas, Posti 5b.

Lisainfo: Ave Pirn

Tel: 52 23153

E-post: kardinella@hotmail.ee • avepirn@hotmail.ee

PROJEKTIEKSPERT OÜ

Projektiexpert OÜ aitab leida finantseerimisallikaid (pakume projektkirjutamise ning e-postiturunduse teenust). Kaubanduskoja liikmed saavad tellida Projektiexpert OÜ teenuseid 10% soodsamalt. Projektkirjutamise teenuse all peame silmas taotlusedokumentatsiooni koostamist rahastajalt toetuse saamiseks. Teenus hõlmab projektitaotluse täitmist, detailse projekti kirjelduse/ äriplaani kirjutamist, finantsprognoside koostamist, lisadokumentide koostamist/hankimist. Teavitamine projektkonkurssidest ja ideede sobivuse testimine on tasuta. Meiliturunduse abil on võimalik edastada huvipakkuvat teavet paljudele aadressaatidele korraga ning samas igale aadressaadile personaalselt. Konkreetsele nimele adresseeritud kiri saadetakse teie organisatsiooni e-posti-aadressilt. Meie igal kuul uuenevas andmebaasis on üle 53 tuhande Eesti ettevõtte, asutuse ja organisatsiooni kontakti. Teenusega

saab korraldada (reklaami)kampaaniaid, saata välja uudiskirju, teavitada kliente/liikmeid/toetajaid, müüa oma tooteid ja teenuseid, koguda tellimusi, registreerida üritusele, reklaamida uut kodulehte jms.

Lisainfo: Markus Kõiv

Tel: 626 3236 • E-post: info@projektid.ee

www.projektid.ee

OÜ FORWER LOGISTICS

Korraldab toodangu müügist Venemaale huvitatud firmade komplektset logistilist teenindamist. Teenused hõlmavad toodete transporti, tollivormistust Eestis ja Venemaal ning toimetamist lõpptarbijaks ukseni. Konsulteerib kõigis küsimis, mis puudutavad äri Venemaal.

Lisainfo: Sergei Fedoruk

Tel: 502 6513 • E-post: sergei@forwer.com

TNT EXPRESS WORLDWIDE EESTI AS

TNT pakub Kaubanduskoja liikmetele rahvusvahelist kullerteenust 20% soodsamalt. TNT võtab peale ja toimetab kohale miljoneid pakke, dokumente ja kaubasaadetisi iga päev üle kogu maailma. Teenustevaliku pidev laienemine tähendab seda, et ka teie kliendid saavad kasutada sama uksest ukseni kullerteenust või konkreetset päeval saadetise kättetoimetamise teenust. Globaalsete kullerteenuste võrgustiku taga on tiptasemel väljaõppe saanud professionaalne meeskond, mis leiab sobivad lahendused äriettevõtetele kogu maailmas. Garantime saadetise uksest ukseni kättetoimetamise mistahes sihtkohta. Meie asjatundjad leiavad teie nõudmistele vastava sobiva lahenduse – TNT teeb kõik teie vajaduste rahuldamiseks. Pakume konkurentsivõimelist hinda ning kullerteenuseid üha kasvavale äriettevõtete hulgale. Express Kiireim teenus lennusaadetiste kohaletoimetamiseks kõikjale maa-

ilmas. Saadeti jõuab Euroopa suurematesse ärikeskustesse järgmisel tööpäeval, teistesse maailmajagudesse 1–4 tööpäeva jooksul. Economy Express Kiire, säästlik ja usaldusväärne autotransport Euroopas ning kombineeritud transport üle maailma. Euroopa piires jõuavad saadetised sihtkohta 1–5 tööpäevaga. Saadetised liiguvad mööda kindlaid marsruute igal tööpäeval ning pakkide liikumist võite jälgida interneti vahendusel. Eripakkumise kasutamiseks registreeri ennast TNT kodulehel: www.tnt.ee/tagasiside/lepingu.solmimine.php ja pane märksõnaks „Kaubanduskoda“.

Lisainfo: Anton Juurik

Tel: 627 1900 • Faks: 627 1901

GSM: 512 5407 • E-post: anton.juurik@tnt.com

ERKAS VALDUSE OÜ

ERKAS Valduse OÜ otsib koostööpartnereid. ERKAS Valduse OÜ ning tema tütar- ja sidusettevõtte on teostanud erinevaid projekte koostöös omavalitsustega, nende liitude ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Üha enam tehakse koostööd ka eraettevõtetega. Lisaks Teie ideede arendamisele pakume ettevõtluse erinevates valdkondades muuhulgas ka järgnevaid teenuseid:

- rahastustaotluste koostamine erinevatesse programmidesse-meetmetesse;
- eelarvestrateegiate ja äriplaanide koostamine;
- tasuvus- ja teostatavusanalüüside koostamine;
- planeeringud ja keskkonnamõjude hindamine;
- hangete korraldamine;
- koolituste korraldamine;
- finantseerimiskeemide väljatöötamine;
- ettevõtete ja KOV koostööprojektide nõustamine.

Lisainfo: Jüri Roos

Tel: 694 3423 • 510 4179

E-post: juri@erkas.ee • www.erkas.ee

Riigihanketeated:

Ühendkuningriik

- Ostetakse magnetresonantstomograafe ja magnetresonantsskannereid. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 21.06.2009. **Kood 2469**
- Hange vihikute ja harjutuspaberite ostmiseks. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 21.07.2009. **Kood 2470**
- Uste hange. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 15.07.2009. **Kood 2471**
- Ostetakse prille. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 09.07.2009. **Kood 2472**
- Hange rasva ja määrdainete ostmiseks. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks on 12.07.2009. **Kood 2473**
- Ostetakse erinevaid reklaamkingitusi, sh vihmavarjud, täitesulepead, kotid, sülearvutite kotid, polosärgid, universaalse jadasiini (USB) liidesed, mapid, kellad, särgid. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 17.07.2009. **Kood 2474**
- Hange kontorimööbli ostmiseks. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 07.08.2009. **Kood 2475**
- Ostetakse infosüsteeme. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 03.07.2009. **Kood 2476**
- Hange kirjutusvahendite ostmiseks sh pliiatsid, markerid, kiudmaterjalist otsaga pliiatsid, pastapliiatsid, täitesulepead. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 20.07.2009. **Kood 2477**

Soome

- Ostetakse oreleid. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 25.09.2009. **Kood 2478**
- Hange kontrolli- ja katseaparatuuri ostmiseks. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 22.07.2009. **Kood 2479**
- Õlikütuste tarne. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 03.07.2009. **Kood 2480**
- Ostetakse töökindaid. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 22.06.2009. **Kood 2481**
- Ostetakse maismaa postiveoteenuseid ja pakiveoteenuseid. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 28.07.2009. **Kood 2482**

Norra

- Hange mobiiltelefonide ostmiseks. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 20.08.2009. **Kood 2483**
- Hange täispuhutavate parvede ostmiseks. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 26.08.2009. **Kood 2484**
- Ostetakse pealistatud või impregneeritud riidest rõivaid. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 28.08.2009. **Kood 2485**
- Mööbli tarne (toolid, söögitoolid, tugi- toolid, lamamistoolid, sohvad, kapid ja raamatukapid, riidekapid). Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 06.08.2009. **Kood 2486**

Täpsem info:
LEA AASAMAA

Tel: 604 0090 • E-post: lea@koda.ee

Riigihangete monitooringu teenus nüüd soodsama hinnaga – ainult 375 krooni kuu!

Vaata kõiki kehtivad hanketeateid meie veebilehelt www.koda.ee ▶ teenused ▶ valik riigihanketeateid.

KÜSIMUS:

Kas leiata, et oleks vajalik, et riigihangete monitooringu teenus kajastaks riigihankeid lisaks Euroopa Liidu liikmesriikidele ka ülejäänud Ida-Euroopast, Ameerikast, Aasiast, Austraaliast ja Aafrikast?

Vastus saatke e-postiaadressile lea@koda.ee.

Koostööpakkumised:

- Suurbritannia konsultatsioonifirma pakub oma teenuseid firmadele, kes soovivad siseneda Suurbritannia turule. **Kood 12321**
- Hispaania mootorrataste ketaspidurite tootja otsib edasimüüjaid. **Kood 12322**
- Venemaa kontoritarvete hulgi- ja jaemüüja soovib laiendada oma valikut ning pakub edasimüügiteenuseid tootjatele. **Kood 12323**
- Venemaa autovärvide ja autokeemia edasimüüja pakub koostööd tootjatele. **Kood 12324**
- Rumeenia suhkrul, kohvi, tee jms hulgimüüja pakub vastastikust koostööd. **Kood 12325**
- Valgevene metalltorude tootja otsib edasimüüjat. **Kood 12326**
- Ukraina valgustite tootja otsib edasimüüjaid. **Kood 12327**
- Leedu fototeenuseid pakkuv ettevõtte otsib koostööd. **Kood 12328**
- Läti loomasööda tootja otsib edasimüüjaid. **Kood 12329**
- Rootsi ettevõtte otsib koostööd kodutekstiili tootjaga. **Kood 12330**
- Prantsuse valuvormide tootja otsib koostööd [originaalkeeles: *cast raw material in steel (SAE 1020) with capacity of up to 4400 mm x 700 mm (outside diameter), with a max weight of 12 metric tons*]. **Kood 12331**
- Venemaa toiduõli tootja otsib edasimüüjaid. **Kood 12332**

Täpsem info:
JULIA MALEV

Tel: 604 0082 • E-post: julia@koda.ee

Vaata lisainfot Kaubanduskoja tasuta partnerotsinguteenustest ja koostööpakkumiste loetelu veebilehelt www.koda.ee ▶ teenused ▶ koostööpakkumised ja info-teenused (ülevaade partnerotsinguteenustest) ▶ viimased koostööpakkumised (loetelu pakkumistest).

Tegevliikmetena on Kaubanduskojaga liitunud järgmised firmad:

Ida-Virumaa	ALTAIRBALT OÜ	336 0073	www.altairbalt.ee	Rahvusvaheline autovedu, spetsialiseerimata hulgikaubandus.	
	DELLFORT OÜ	337 3341	www.dellfort.ee	Internetiteenused, arvutite müük ja remont.	
	NOVIRINA KALAPARADIIS OÜ	337 1484		Kalapüük.	
	SELECT SERVICE OÜ	337 4970		Muu vedel- ja gaasikütuse hulgimüük, teede ja kiirteede ehitus.	
Pärnumaa	NAIMA KÄSITÖÖ AS	527 5811		Lambavilla töötlemine villalooriks, heideks, maavillaseks lõngaks ja nendest käsitöösemetete valmistamine (tekid, pleedid, vaibad jms).	
	SANDERT OÜ	514 3642	www.sandert.ee	Üldehitus, remont, fassaaditööd.	
Tallinn ja Harjumaa	2 KIDS OÜ	521 0939	www.2kids.ee	Plastikust moodulmööbli, mööbli ja sisustustarvete jae- ja hulgimüük.	
	ABIPRINT OÜ	676 6466	www.abiprint.ee	Printerikassetide täitmine, kontoritehnika hooldus, laiaformaadiline trükk. Trükiteenused, kulumaterjalide müük.	
	ACCON INDUSTRIAL OÜ	660 4052	www.accon.ee	Pakendite müük (tööstus pakendid, IBC mahutid, erinevad kaubaalused, <i>bigbag</i> -id).	
	DIRECTA OÜ	507 8820	www.emateab.ee	Informatsiooniteenused, andmebaaside pidamine.	
	ELULILL OÜ	501 4947	www.elulill.ee	Farmaatsiatoodete hulgimüük.	
	HANSAWIND OÜ	516 9024	www.hansawind.ee	Väetise eksport-import, rahvusvahelise kaubanduse ja logistika konsultatsioonid, raamatupidamise teenused.	
	IKE VALENTINI OÜ	640 3425		Jalatsitemüügi vahendus.	
	KNOW IT ESTONIA CONSULTING OÜ	660 5273	www.knowit.ee	Tarkvara testimine ja kvaliteedialased teenused, tarkvara testimise ja kvaliteediteemalised koolitused.	
	LINNAKUJUNDUSE ARENDUSBÜROO OÜ	661 3801	www.linnakujundus.ee	Arhitektuuriplaneerimine. Passiivmaja ehitustehnoloogia.	
	MEREC-TÖÖSTUSE OÜ	600 7843	www.merrec.ee	Metallitööpinkide ja- seadmete müük. Metallitöötlemisseadmete remont, paigaldus.	
	SENTIO OÜ	502 5425	www.sentio.ee	Ettevõtete finantsnõustamine, kapitali kaasamine, ettevõtte väärtuste hindamine, ettevõtete restruktureerimine.	
	SOLIFINANCE OÜ	5660 0399	www.solifinance.ee	Sanitaarseadmete ja ehitusmaterjalide hulgimüük.	
	Tartumaa	KALMA KAUBANDUS OÜ	552 8114	www.kalma.ee	Kala püük ja töötlemine.
		PLAYTECH ESTONIA OÜ	697 7900	www.playtech.ee	Tarkvara väljatootamine ja arendus.
		REITING PR OÜ	742 0438	www.reiting.ee	Täiskasvanute koolitus, raamatupidamisteenused, koolituste korraldamine, projektide juhtimine.
	Võrumaa	SISUSTUSKODA OÜ	512 8111	www.sisustuskoda.ee	Eritellimusel puittoodete valmistamine, täispuidust akende, treppide, uste ja mööbli valmistamine. Palkmajade eksport, projektijuhtimine, puuskulptuuride valmistamine, lehtlate, palkehitiste valmistamine.

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kuku'ga kutsuvad kuulama saadet

www.koda.ee

MAJANDUSRUM

kolmapäeviti kell 11.00–12.00,
kordusena kolmapäeva õhtul kell 20.00–21.00

Kuku raadio ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum“ toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad.

Saade on eetris kolmapäeviti kell 11.00–12.00, õhtul kell 20.00–21.00 ja kolmapäeva ööl vastu neljapäeva kell 03.00–04.00. Saatejuht on Vallo Toomet.

Saateid on tagantjärele võimalik kuulata ka KUKU raadio arhiivist <http://podcast.kuku.ee/saated/majandusruum/>.Toimunud saadete kohta vaata lisaks Kaubanduskoja kodulehelt <http://www.koda.ee/?id=6957>.

oluline pööre >

PÄRNU JUHTIMISKONVERENTS

- Kannapööre -

Praegune kriis on millekski hea.
Vajasime kannapööret juhtimismõtlemises juba mõnda aega
ja nüüd järsku hakkas kiire.

14. Pärnu Juhtimiskonverentsil räägime kannapööretest:

- ettevõtlikkuses
- strateegilistes valikutes
- ärimudelites
- eestvedamises, inimeste juhtimises
- avaliku sektori juhtimises
- saneerimises ja saneerimismenetluses
- ning mitmetest muudest pööretest

AUDIT ■ TAX ■ ADVISORY

**NB! KÕIKIDELE EESTI ETTEVÕTETELE!
KUTSUME KÕIKI ETTEVÕTJAJD OSALEMA!**

ETTEVÕTLUSE AUHIND ja KONKURENTSIVÕIME EDETABEL 2009

Ankeetid, tingimused ja sel aastal osalevad firmad
leiate aadressilt www.konkurents.ee

Ankeetide saatmise tähtaeg on

**25. JUUNI
2009**

Traditsiooniks kujunenud auhinnakonkursi ja edetabeli koostamise eesmärk on välja selgitada ja tunnustada riigi ning ettevõtlusorganisatsioonide poolt Eesti edukamaid ettevõtjaid.